

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tas-7 ta' Mejju, 2003

Citazzjoni Numru. 1837/2000/1

**Edward u Samantha konjuġi Mifsud
versus
Antonio Anastasi**

Din il-kawla hija dwar in`ident tat-triq li fih korriet l-attri`i. L-`itazzjoni tg]id illi fil-25 ta' Settembru 1998, waqt illi l-konvenut kien qieg]ed isuq il-vettura FAI 409 fil-*bypass* ta' l-Imrie]el, min]abba nuqqas ta' g]aqal fis-sewqan baqa' die]el fuq in-na]a ta' wara tal-vettura ta' l-atturi, li kienet misjuqa mill-attri`i Samantha Mifsud. L-attri`i korriet b`mod gravi u qieg]da tbatì minn inkapa`ità li ma tfieqx minnha. Billi g]alxejn se]ju lill-konvenut biex jag]mel tajjeb g]ad-danni, l-atturi fet]u din il-kawla u qeg]din jitolbu illi l-qorti:

1. tg]id illi l-konvenut wa]du ja]ti g]all-in`ident tal-25 ta' Settembru 1998, u g]alhekk g]andu jwie]eb g]ad-danni li [arrbet l-attri`i;
2. tillikwida d-danni; u

3. tikkundanna lill-konvenut i]allas id-danni hekk likwidati, flimkien ma' l-ispejje\ u l-img]ax legali.

Il-konvenut ressaq l-e` ezzjoni illi ma g]andux je]el spejje\ g]ax kien ammetta l-]tija, u l-atturi t]allsu tad-danni li kienu qeg]din jippretendu sa dakinhar mis-so`jetà assikuratri`i *Citadel Insurance p.l.c.* Wara, l-atturi, ming]ajr ebda talba g]all-]las ta' aktar danni, fet]ju din il-kaw\la b'talba g]al dikjarazzjoni ta' responsabbiltà li l-konvenut kien [à ammettieha, u g]alhekk g]amlu spejje\ g]alxejn.

Billi, kif jidher mill-e` ezzjoni, il-konvenut qieg]ed jistqarr il-]tija tieg]u, il-kwistjonijiet f'din il-kaw\la huma biss dwar *quantum* ta' danni u spejje\ [udizzjarji.

Huwa minnu illi, kif ig]id il-konvenut, l-atturi [à t]allsu, i]da, kif turi r-rì evuta ma]ru[a mill-attribi fid-19 t'Ottubru 1998¹, il-]las kien biss "*in respect of material damage — the injury factor is still outstanding*". Dan juri illi ma kien hemm ebda kontestazzjoni dwar responsabbiltà, u huwa minnu dak li jg]id il-konvenut illi l-ewwel talba ta' l-atturi kienet `ejda. L-ispejje\ relativi, g]alhekk, g]andhom ibatuhom l-atturi.

Dwar *damnum emergens* l-atturi xe]tu fil-pro`ess numru ta' ri`evuti², g]alkemm id-dikriet tas-6 ta' Novembru 2001³ ried illi jesebixxu wkoll prospett. B'dikriet ie]or tat-22 ta' Jannar 2002⁴ il-qorti re[g]et tathom fakoltà jesebixxu l-prospett i]da l-atturi kull ma g]amlu hu li qalu illi d-*damnum emergens* b'kollox hu ta']ames mitt lira (Lm500) u bag]tu lill-qorti tg]odd ir-rì evuti⁵. Il-konvenut wie]eb b'nota tal-21 ta' Frar 2002⁶ u qal illi jekk tg]odd ir-rì evuti dawn jitilg]u g]al tliet mija u wie]ed u tletin lira (Lm331), mhux]ames mija (Lm500) kif qalu l-atturi.

Fil-fatt g]andu ra[un il-konvenut; ir-rì evuti b'kollox jitilg]u g]al tliet mija u wie]ed u tletin lira (Lm331) u l-qorti g]alhekk, fil-waqt illi ``anfar lill-atturi g]all-mod kif imxew,

¹ *Fol.* 32.

² *Foll.* 19 – 29.

³ *Fol.* 13.

⁴ *Foll.* 33 *et seq.*

⁵ *Fol.* 35.

⁶ *Fol.* 37.

tillikwida d-*damnum emergens* fis-somma ta' tliet mija u wiejed u tletin lira (Lm331).

Ng]addu issa g]al-*lucrum cessans*.

Skond `ertifikat ma]ru[fit-8 t'Ottubru 1999 mill-Kirurgu Carmel Sciberras⁷ l-attribi tbatu minn inkapa`ita permanenti ta' jamsa fil-mija (5%). Il-konvenut b'nota tal-21 ta' Frar 2002⁸ qal li ma jaqbilx ma' din l-istima u talab li jin]atar espert mediku. Il-qorti laqg]et it-talba b'dikriet tal-11 t'April 2002⁹ u ordnat lill-konvenut jinnotifika lill-espert bid-dikriet tal-]atra tieg]u. Sat-22 t'Ottubru 2002, i]da, il-konvenut kien g]adu ma]ax]sieb jag]mel in-notifika, u g]alhekk, sabiex ma jkunx hemm dewmien fil-kawla bi]sara g]all-jedd ta' l-atturi g]al de`i]joni fi `mien ra]jonevoli, il-qorti]assret il-]atra u sejra toqg]od fuq l-istima mag]mula mill-Kirurgu Sciberras.

L-attribi, kif jidher min-numru tal-karta ta' identita` tag]ha, twieldet fl-1971; g]alhekk meta korriet fl-1998 kellha sebg]a u g]oxrin (27) sena; *multiplier* xieraq, fil-fehma tal-qorti, ikun ta' tletin (30) sena.

Fl-1998 l-attribi kellha d]ul ta' erbat elef sitt mija u sitta u sebg]in lira u dsatax-il `ente`mu (Lm4,676.19)¹⁰, li ni`el g]al erbat elef tliet mija u erbg]a u sebg]in lira u sittin `ente`mu (Lm4,374.60) fl-1999¹¹. Biex tpatti g]al `jiddiet li jing]ataw u g]at-telf fis-siwi tal-flus matul is-snin, il-qorti hija tal-fehma illi g]andha timxi fuq medja ta']amest elef u mitejn lira (Lm5,200) fis-sena.

Id-d]ul medju g]al tletin sena jkun mija u sitta u]amsin elf lira (Lm156,000);]amsa fil-mija (5%) ta' dan ji]i sebat elef u tmien mitt lira (Lm7,800). Billi l-attribi sejra tie]u l-benefi`ju li dda]]al issa]las li kieku kienet idda]]al fuq tletin sena, huwa xieraq li jsir tnaqqis biex ipatti g]al dan, u r-ri`ultat ji]i qrib]afna tas-somma ta' sitt elef mija u tlieta u g]oxrin lira (Lm6,123) li qeg]din jippretendu l-atturi skond in-nota tag]hom tad-9 ta' Di`embru 2002¹²; il-qorti

⁷ *Foll. 16 et seqq.*

⁸ *Fol. 37.*

⁹ *Foll. 38 et seq.*

¹⁰ *Fol. 46.*

¹¹ *Fol. 46a.*

¹² *Fol. 48.*

Kopja Informali ta' Sentenza

g]alhekk sejra tillikwida l-*lucrum cessans* fis-somma ta' sitt elef mija u tlieta u g]oxrin lira (Lm6,123).

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kawla billi tillikwida d-*damnum emergens* fis-somma ta' tliet mija u wie]ed u tletin lira (Lm331), u l-*lucrum cessans* fis-somma ta' sitt elef mija u tlieta u g]oxrin lira (Lm6,123), b'kollox sitt elef erba' mija u erbg]a u]amsin lira (Lm6,454). G]alhekk tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-atturi sitt elef erba' mija u erbg]a u]amsin lira (Lm6,454) flimkien ma' l-img]ax mid-data tal-pre\entata ta`-`itazzjoni.

L-ispejje\ ta' l-ewwel talba j]allsuhom l-atturi; l-ispejje\ l-o]ra j]allashom il-konvenut.

-----TMIEM-----